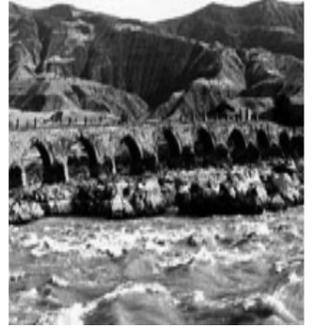

X “Xudafərin harayından qalan mən!..” XUDAFƏRİN

Qəzet 1932-ci ildən çıxur № 09-10 (6771-6772) 23 avqust 2016-cı il Cəbrayıl RİH-nin orqanı

23 avqust- Cəbrayılın işğalından 23 il keçir Anım tədbiri keçirildi

Avqustun 23-də Cəbrayıl rayonunun işğalının 23-cü ildönümü ilə əlaqədar anım tədbiri keçirilmişdir.

Tədbirin əvvəlində Biləsuvar rayonu 4 sayılı qəsəbə ərazisində salınmış Mədəniyyət və İstirahət parkında Ümummilli li-

der Heydər Əliyevin heykəli önünə və “Şəhidlər” Abidə Kompleksində torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərin abidələri önünə gül dəstələri qoyuldu, ruhları ehtiramla yad edildi.

“Cəbrayıl” sarayında davam etdirilən anım tədbirində iştirakçılar torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərin əziz xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad etdilər. Daha sonra “Haradan başlanı Vətən!” adlı sənədli film nümayiş olundu.

Tədbirdə rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal Həsənov çıxış edərək bildirdi ki, Cəbrayıl rayonunun işğalından 23 il ötür. Cəbrayılın ələ keçirilməsi zaman-zaman ermənilərin çirkin niyyətlərinin bir hissəsi olsa da, qəhrəman oğullarımızın iradəsi sayəsində daim öz varlığını və qürurunu qoruyub saxladığını bildirdi.

Mənəviyyətimizə ağır, sağalmaz yara vuran, tariximizə qara ləkə salan meqam-

ları yada salmaq, xatırlatmaq, qanıçən qonşularımızın bəd əməllərini gələcək nəsillərə çatdırmağın bu gün çox vacib bir məsələ olduğunu xatırladan rayon rəhbəri anım tədbirinin keçirilməsinin bu baxımdan zəruri əhəmiyyət daşıdığını qeyd etdi.

Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı çıxışının sonunda ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin apardığı uğurlu siyasət nəticəsində doğma torpaqlarımızın işğaldan azad ediləcəyinə əmin olduğunu vurğuladı və belə bir günün Cəbrayılın Qələbə günü kimi tezliklə doğma torpaqlarımızda qeyd ediləcəyini bildirdi.

Anım tədbirində iştirak edən Milli Məclisin deputatı Astan Şahverdiyev, şəhid ailəsi Mələhət Məhərrəmov, şəhid atası Əşrəf Qəhrəmanov çıxış edərək Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev və Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev cənabları tərəfindən hər zaman cəbrayılılara göstərilən yüksək diqqət və qayğıdan

söhbət açdılar. Çıxış edənlər Cəbrayılın işğaldan azad olunması arzusunu dile gətirdilər.

Sonda rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı adından ehsan süfrəsi təşkil olundu.

“Xudafərin”

Çalışırıq ki, əhalimizin güzəranı yaxşılaşsın...

Həmsöhbətimiz Cəbrayıl rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal İltifat oğlu Həsənovdur

- Kamal müəllim, siz bu ilin aprel ayında ölkə Prezidenti İlham Əliyev cənablarının müvafiq Sərəncamına əsasən Cəbrayıl rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı vəzifəsinə təyin edilmisiniz. Ölkə başçısının bu etimadına layiq görülməyiniz münasibətilə bir daha Sizi təbrik edirik və işlərinizdə uğurlar arzulayırıq.

- Çox sağ olun. Mən də çalışacağam ki, mənə göstərilən bu etimadı layiqincə doğruldum.

- Cənab başçı, əhalisi məcburi köçkün olan və respublikamızın müxtəlif guşələrinə səpələnmiş bir rayona rəhbərlik etmək həm də ikiqat çətin və məsuliyyətli məsələdir. Yəqin ki, özünü də bu baxımdan ağır bir vəzifənin altına girdiyinizi çox gözəl bilirsiniz?

- Əlbəttə, respublikamızın 60-a yaxın rayonunda məskunlaşmış rayonumuzun əhalisi ilə vaxtaşırı görüşlər keçirmək və onların problemləri ilə maraqlanmaq, imkanımız daxilində onlara müvafiq köməkliklər göstərmək heç də asan məsələ deyil. Lakin buna baxmayaraq, bizə həvalə olunmuş vəzifə borcumuzu layiqincə doğrultmaq üçün tərəfimizdən bir sıra tədbirlər planı hazırlamış və təyin olunmuş qrafikə uyğun olaraq rayon camaatı ilə səyyari görüşlərimizi təşkil edirik. Onları narahət edən məsələlərlə maraqlanıq, bizə ünvanlanan ərizə və şikayətlərinə baxır, qaldırılan problemlərin yerində həllinə çalışırıq.

- Məlumdur ki, rayonumuzun əhalisinin müəyyən hissəsi Biləsuvar rayonu ərazisində müxtəlif infrastrukturlarla tam təmin olunmuş 11 qəsəbədə yaşayıb fəaliyyət göstərir. Siz də həftənin günlərinin çoxunu, demək olar, orada əhalimizin kompakt şəkildə yaşadığı qəsəbədə keçirirsiniz. Daha dəqiq desək, rayon İcra Hakimiyyətinin rəsmi inzibati binası da elə orada yerləşir. Belə demək mümkündürsə, Biləsuvar torpağında kiçik bir Cəbrayıl rayonu salınıb. Siz bir başçı kimi bu istiqamətdə nə kimi işlər görürsünüz və qarşıdakı fəaliyyət planınıza nələri daxil etmişiniz?

- Şakir müəllim, çox mühüm bir məqama toxundunuz. Biz Biləsuvar rayonu ərazisindəki qəsəbələrdə iyun ayını təmizlik ayı elan etmişdik. Məqsədimiz hər şeydən əvvəl, ondan ibarət olmuşdu ki, əhalini mütəşəkkil qaydada nizam-intizamla riayət etməyə yönləndirək. Bu məqsədlə həvəsləndirici mükafatlar da müəyyənləşdirdik. "Ən təmiz qəsəbə" nominasiya mükafatı elan etdik ki, bu sahədə yaxşı mənada qəsəbələrarası rəqabət hissi olsun və görək bu 11 qəsəbədə hansı sanitariya-gigiyenik qaydalara daha ciddi əməl edəcək. Bu haqda qəzetimizin ötən sayında ümumi məlumat da vermişdik. Bundan başqa, qəsəbənin öz daxilində də bir rəqabətyaradıcı prinsip yaransın deyərək "Ən təmiz küçə" nominasiyası da müəyyənləşdirmişdik. Bəs bütün bunlardan məqsədiniz nə idi sualı yarana bilər. Yay vaxtıdır, havaların

qızmar keçməsilə əlaqəli müxtəlif cür xəstəlik yayan həşəratların aktivləşməsi dövrü olduğundan, əhalini təmizliyə riayət etməklə həm də sağlam yaşayışa hazırladıq. Çünki ekoloji amillərin pozulması, ətraf mühitin çirkləndirilməsi özü hər şeydən əvvəl, əhali arasında yoluxucu xəstəliklərin baş almasına gətirib çıxarır. Bu səbəbdən də hər kəsdən öz evindən, öz həyətidən, öz yaşadığı küçəsindən və ən nəhayət, məskunlaşdığı qəsəbəsindən başlamaqla sanitariya-gigiyenik qaydalara əməl olunmasını tələb etdik. Bizim üçün əhalinin sağlam yaşaması əsas şərtlərdən biridir. Bir də ki, nizam-intizam olan yerdə hər cür uğurlara nail olmaq mümkündür. Nizam-intizam müvəffəqiyyətin rəhnidir. Bundan sonra digər sahələrdə də müvafiq tədbirləri həyata keçirməyi qararlaşdırmışdıq.

- Kamal müəllim, yaxınlarda ölkə rəhbərinin əhalinin məşğuliyyətinin gücləndirilməsi istiqamətindəki tövsiyələri də hər bir icra hakimiyyəti nümayəndələrinin qarşısında mühüm tələblər qoyur.

Əhalisi məcburi köçkün olan bir rayonda bu məqsədlə nə kimi işlər aparmaq mümkündür?

- Bu barədə də bizim qarşıda planlarımız çoxdur. Bu məqsədlə rayon kənd təsərrüfatı şöbəsi yaradılıb. 2015-ci ilin Respublika Prezidenti İlham Əliyev cənabları tərəfindən "Kənd təsərrüfatı ili" elan olunması hamımıza məlumdur. Bu, ölkədə kənd təsərrüfatı sahəsinin inkişaf etdirməyə yönəldilmiş bir rəsmi mesaj da hesab olunmalıdır. Belə ki, çox-çox illər bundan qabaq, hələ dünya bazarında neftin ucuzlaşmadığı vaxtlarda ölkə Prezidentinin uzaqgörənliklə, israrla qeyd etdiyi, vurğuladığı bir məqamı xatırlatmaq istəyirəm ki, bu, onun ölkənin qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə bağlı dahiyən fikirləri idi. Belə ki, ölkə iqtisadiyyatının neftdən asılılığını azaltmaq, sənaye və kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı və istehlakını artırmaqla dünya bazarına çıxışın vacibliyi əsas və ümdə məsələlərdən sayılmalıdır. Doğrudan da, Ölkənin bazar iqtisadiyyatında yüksək uğurlar qazanmasının bir göstəricisi də ölkəni hər sahədə istehlakçı bir ölkəyə çevirməkdən ibarətdir.

Elə həm bu mənada, həm də kənd təsərrüfatı məhsulları ilə bağlı bir rayon rəhbəri kimi mənim də rayonla bağlı bir sıra görüşləri planlarım var. İstərdim ki, barama-çılıq, pambıqçılıq və s. bu kimi kənd təsərrüfatı tipli məhsulların istehsalını və istehlakını inkişaf etdirək. Camaatımızın sosial və iqtisadi həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması üçün əhalimizin torpaqdan möhkəm yapışmasına və ondan səmərəli şəkildə istifadə edib yararlanmasına çalışırıq. Qoy insanların məşğuliyyətinin çoxaldılması kimi strateji məsələlərdə torpağa bağlılıq daha çox olsun. Torpaq deyir ki, öldür mənə, dirildim səni. Adamlar nə qədər torpağa sıx bağlı olsalar, əkinlə-biçinlə çox məşğul olsalar, o qədər də onların həyat şəraiti yüksək olar. Maddi nemətlər bolluğu sayəsində insanların güzəranı - dolanışqı səviyyəsi daha da yaxşılaşar. Bu yolla həm əhalimiz özləri üçün lazım olan kənd təsərrüfatı məhsullarını əldə edər, həm də bununla onların bazara çıxışı daha rahat olar. Belə ki, onlar özləri əkin-becərdikləri, yetişdirdikləri məhsulu bazara çıxarar, alqısatqı yolu ilə, mal mübadiləsi ilə özləri üçün yüksək həyat şəraiti qurub-yaratmış olurlar.

Əlbəttə, torpaqla əlaqədar çətinliklər vardır - köçkün rayon olduğu üçün əkinə yararlı torpaq sahələri çox məhduddur. Əsas məqsədimiz isə əhalinin ixtiyarında olan torpaq sahələrindən tam səmərəli istifadə olunmasıdır. Yəni, daha məhsuldar və həm də daha baha qiymətə satıla bilən kənd təsərrüfatı məhsullarının ekilib-becərilməsidir.

O ki qaldı pambıqçılıq və barama-çılıq sahəsinin inkişaf etdirməyə, bu il 100 hektar pambıq, 6-10 hektar tut tinglərinin ekilməsi nəzərdə tutulub. Əgər 100 hektar pambığın ekilməsinə nail olsaq, onda 150 nəfəri işlə təmin etmiş olarıq. Barama-çılıq rayonumuzun əhalisinə tanış sahədir. Sovet dövründə Cəbrayıl rayonu respublikada ən çox barama istehsal edən rayonlardan biri hesab edilirdi. Bu sahə çox gəlirlidir. Qısa müddətdə, 35-40 gündə istehsal dövrü başa çatır.

- Cənab başçı, məlumdur ki, rayonumuzun əhalisi respublikanın 60-a yaxın rayonuna müxtəlif yaşayış məntəqələrinə yayılıb

məskunlaşdırılır. Əhali ilə görüşlərin keçirilməsi, onların qayğıları ilə maraqlanmaq kimi məsələlərdə hansı tədbirləri həyata keçirirsiniz?

- Gözdən-könüldən qıraqda qalmağa, demək olar ki, heç kəsi qoymur, yaşadığı, məskunlaşdığı yerdən asılı olmayaraq. Yəni hər bir vətəndaşımızın harda yaşamağı barədə məlumatlıyıq. Hər şeydən əvvəl, rayonun hər bir kəndi müvafiq inzibati ərazi vahidinin tərkibindədir və icra strukturunda da müvafiq ərazi nümayəndələri fəaliyyət göstərir. Onlar tabeliyində olan əhalinin ümumi vəziyyəti ilə maraqlanıq və lazım gəldikdə müəyyən məlumatları da bizə çatdırırlar. Bundan əlavə, bir rəhbər işçi kimi bizim özümüzün də, demək olar ki, şənbə-bazarımız yoxdur, yəni istirahət günlərində də işləyir, əhalimizin kompakt halda məskunlaşdığı bölgələrə gedib orada camaatla səyyari görüşlər keçiririk. Onların şikayət və təkliflərini yerindəcə dinləyir, lazım gələndə tövsiyə və tapşırıqlarımızı verir, eyni zamanda həlli mümkün olan problemlərinin yoluna qoyulmasında bilavasitə yardımçı oluruq. Rayon əhalisinin 70%-dən çoxu, yəni 50 min nəfərə yaxın adam Bakı, Sumqayıt, Abşeron və ona ətraf rayonlarda məskunlaşıb. Məcburi köçkün vəziyyətində olan bu əhalimizin problemlərini mütəşəkkil qaydada nizama salmaq üçün rayon İcra Hakimiyyətinin Bakı nümayəndəliyi fəaliyyət göstərir. Nümayəndəliyin işinə Prezident Administrasiyasının razılaşması əsasında mənim I müavinim rəhbərlik edir. Bu, bölgədə qarşıya çıxan bütün gündəlik problemlərin Dövlətqəçqınkomla bir yerdə operativ həll olunmasına müsbət təsir göstərir. Bütün bunlarla yanaşı, rayon prokuroru da əhalimizin məskunlaşdığı ayrı-ayrı bölgələrdə vətəndaşların qəbulunu həyata keçirir, hüquqi baxımdan camaatımızın ərizə və şikayətlərinə baxır, uyğun köməkliklərini göstərir. Bu barədə də siz qəzetdə vaxtından əvvəl prokurorun əhali ilə görüşü qrafiki haqda məlumatları çatdırırsınız ki, bu özü də camaatın prokurorun qəbuluna düşmə vaxtları barədə xəbər tutmasına əsaslı imkan yaratmaq deməkdir.

Eləcə də rayonun digər icra strukturları da əhalinin qayğıları ilə bağlı maraqlanıq və öz üzərlərinə düşən məsul vəzifəni yerinə yetirirlər.

Bir sözlə, mən rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı kimi şəxsən özüm başda olmaqla rayonun bütün icra strukturlarını əhalimizin problemləri ilə yaxından məşğul olmağa səfərbər etmişəm.

- Kamal müəllim, 23 ildir ki, Cəbrayılısız və əhalimiz məcburi köçkün vəziyyətində yaşayır. Bir atalar sözü müvafiqdir: "Hər quşa öz yuvası, hər kişiye öz vətəni". Güzəranımız, dolanışığımız nə qədər yüksək səviyyədə olsa da, vətənin yerini heç nə əvəz edə bilməz...

- Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev də, ölkə başçısı İlham Əliyev

cənabları da daim məcburi köçkünlərin problemini bir nömrəli problem hesab ediblər və bu problemin həlli yolu da istisnasız olaraq işğal olunmuş torpaqlarımızın azad edilməsindən keçir. Bu uzun müddət ərzində Sülh siyasəti yürütdük, lakin sözlə, dinc yolla başa düşməyən düşməni məcbur olub hərbi yolu ilə də barmaq silkeleyib-hədələdik. Bu ilin 2-5 aprel hadisələri zamanı milli ordumuzun əsgərləri düşməne layiqli cavablar verdilər, mühüm strateji əhəmiyyətli döyüş postlarını da ələ keçirdik. Lakin döyüş itkisiz olmur, bu zaman yaralanan və şəhid olan əsgər və zabitlərimiz oldu...

- O şəhidlərdən ikisi də Cəbrayıl rayonundandır - Qəhrəmanov Ruhin Əşrəf oğlu və İbrahimov Mahmud Azər oğlu. Bu şəhidlərin ailələri Vətənə qəhrəman oğul qurban verdiklərindən qürur duyduqlarını ifadə etdilər. Bəs bu şəhidlərin ailələri ilə görüşüb maraqlana bilərsiniz? Axı onlar həm də vətənə qayıdış yolunun həm də qəhrəmancasına şəhid olmaqdan da gəlib keçdiyini əməlləri ilə sübut etdilər...

- Çox incə, həssas bir məqama toxundunuz, Şakir müəllim.

Doğrudan da, 2016-cı ilin aprel döyüşləri bir daha göstərdi ki, Azərbaycanın kifayət qədər güclü ordusu var və o, hər zaman torpaqlarımızı yağdı düşməndən azad etməyə qadirdir. Sülh siyasətinin bir qolu da zora söykənməlidir ki, dünyada sözün eşidilsin, haqq sözünün yeridə bilsən. Yada salsaq görürük ki, həmin ərəfədə bir çox dünya dövlətləri Azərbaycanın tərəfində durdular. Bu, həm də özlüyündə onu göstərdi ki, Azərbaycan iqtisadi sahədə olduğu kimi, hərbi sahədə də özünü müstəqil şəkildə tanıda bilən dövlətdir. Onun hakimiyyəti və xalq birliyini təcəssüm etdirən prezident olduğu kimi, eyni zamanda onun Ali Baş Komandanının hər əmrini icra etməyə hazır olan güclü ordusu var. Biz bundan böyük ictimai hissi keçiririk...

O ki qaldı həmin döyüşlərdə şəhid olmuş həmyerlilərimizlə bağlı verdiyiniz suala, əvvəla, qeyd edim ki, bu barədə rayon qəzetinin səhifələrində xeyli material dərc olunmuşdur. Bu özü elə şəhidlərin ruhuna və şəhid ailələrinin özünə olan böyük ehtiramın bir təcəssümüdür. Bundan başqa, biz həmin şəhidin ailələri ilə muntəzəm əlaqə saxlayırıq. Şəhid Ruhinin, onun döyüşçü qardaşı Qəhrəmanın prezidentin Sərəncamı ilə "İgidliyə görə" medalı ilə təltif olunması münasibətilə Rayon İcra Hakimiyyəti olaraq ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirakı ilə medalın təqdim olunma mərasimini keçirdik. Bununla bağlı da "Xudafərin"də geniş material dərc olundu. Habelə həmin şəhidlərin qəbirələrinin üstünün götürülməsində də mümkün olan köməkliyi edirik və bundan sonra da tərəfimizdən müvafiq köməkliyimiz olacaqdır.

Əminəm ki, ölkə prezidentinin yürütdüyü uğurlu daxili və xarici siyasət öz bəhrəsini verəcək, tezliklə doğma torpaqlarımıza qovuşacağıq. Mən buna tam inanıram.

- Allah inamımızı həyata keçirməkdə bizə yar olsun. Maraqlı söhbətə görə sağ olun.

- Sağ olun!

Şakir ƏLİFOĞLU

Medal təqdim olundu

23 iyun Azərbaycanda da Dövlət qulluqçuları günü kimi qeyd olunur. Hər il olduğu kimi, bu il də ölkə başçısı İlham Əliyev cənablarının müvafiq Sərəncamı ilə dövlət qulluğunda fərqlənənlər mükafatlandırıldı.

Sevindirici haldır ki, onların arasında həmyerlimiz Zahid Zülfiqar oğlu Hüseynovun da adı vardır.

Respublika prezidentinin 22 iyun 2016-cı il tarixli 2131 sayılı Sərəncamı ilə Cəbrayıl rayon İcra Hakimiyyəti başçısının Cəbrayıl şəhər inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəsi Zahid Zülfiqar oğlu Hüseynov Dövlət qulluğunda fərqlənməyə görə medalı ilə təltif olunmuşdur.

Avqustun 8-də rayon İcra Hakimiyyəti Başçısının Bakı şəhə-

rində yerləşən qərargahında medalın təqdim olunma mərasimi oldu. RİH başçısı Kamal Həsənov medalı sahibinə təqdim edərək, dövlətimizin başçısı tərəfindən göstərilən bu yüksək etimada görə təbrik etdi, bu etimadı gələcəkdə də öz işində doğrultmağını arzuları.

Qeyd edək ki, böyük iş təcrübəsinə malik olan Z.Z.Hüseynov 1992-ci ildən Cəbrayıl şəhər inzibati ərazi dairəsi nümayəndəliyində çalışır. 2011-ci ilin 1 noyabrından isə hazırda tutduğu vəzifədə işləyir.

Bir daha Zahid müəllimi təbrik edir, tutduğu vəzifədə uğurlu fəaliyyət arzularınıq!

"Xudafərin"

Cəbrayıl rayon Mədəniyyət və Turizm şöbəsinin musiqi kollektivi Murovdağ döyüş bölgəsində

Azərbaycan Respublikası Milli Silahlı Qüvvələri Günü ilə əlaqədar olaraq Cəbrayıl rayon Mədəniyyət və Turizm şöbəsinin musiqi kollektivi Murovdağ döyüş bölgəsində əsgərlər qarşısında konsert proqramı ilə çıxış etmişlər. Tədbiri giriş sözü ilə açan Cəbrayıl rayon Mədəniyyət və Turizm şöbəsinin müdiri Kamran Quliyev və hərbi hissənin komandiri əsgər və zabit heyətini Milli Silahlı Qüvvələr günü ilə əlaqədar təbrik etdilər.

Tədbirin rəsmi hissəsi bitdikdən sonra Sədaqət Ağayevin rəhbərlik etdiyi musiqi kollektivi öz şən və şux mahnıları ilə əsgərlər qarşısında çıxış etdilər.

Əsgər və zabit heyəti konsert

proqramını yüksək coşqu ilə qarşıladılar, rəqs və çıxışlar etdilər. Doğrudan da, Azərbaycan Əsgərində olan böyük ruh yüksəkliyi, onlarda vətəne qarşı olan tükənməz sevgi bizi bir daha inandırdı və əmin etdi ki, onlar Ali Baş Komandanımızın əmrinə müntəzər dayanıblar. Aldığımız təəssürat

hər halda bizdə bu ovqatı doğurdu ki, İlham Əliyev cənablarının verəcəyi əmr sayəsində əsgərlərimiz torpaqlarımızı işğaldan azad edəcəklər.

Tədbirin sonunda hərbi hissənin komandiri əsgər və zabit heyətinə göstərdikləri mədəni xidmətə görə Cəbrayıl rayon Mədəniyyət və Turizm şöbəsinin müdiri Kamran Quliyev və musiqi kollektivini Fəxri Fərmanlarla təltif etdi.

Vasif Quliyev,
Cəbrayıl rayon
Mərkəzləşdirilmiş
Kitabxana
Sisteminin direktoru

2016-cı ilin yanvar-iyun aylarında Cəbrayıl rayonunun sosial-iqtisadi inkişafı haqqında

Ümumi daxili məhsul. 2016-cı ilin yanvar-iyun aylarında Cəbrayıl rayonunda iqtisadiyyatın əsas sahələri üzrə (sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti-quraşdırma işləri, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə) məhsul buraxılışı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 10,5 faiz azalaraq 6641,1 min manat olmuşdur. İstehsal edilmiş məhsulun rayon əhalisinin hər nəfərinə düşən dəyəri 84,74 manat təşkil etmişdir.

Rayonda istehsalın ümumi həcmünün azalmasının əsas səbəbi 2015-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə sənaye məhsulunun 2,2 faiz, tikinti quraşdırma işlərinin müvafiq olaraq 74,1 faiz azalması olmuşdur.

Məhsulun 5667,0 min manatı kənd təsərrüfatında, 665,1 min manatı tikintidə, 252,8 min manatı sənayedə, 44,7 min manatı informasiya və rabitə sahələrində, 11,5 min manatı isə nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrində olmuşdur.

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə məhsul istehsalı nəqliyyat və anbar təsərrüfatında 74,2 faiz, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatında 5,5 faiz, informasiya və rabitədə 4,7 faiz artmışdır.

Ərazisi və əhalisi. Cəbrayıl rayonunun ərazisi 1,05 min kvadrat kilometr, əhalisinin sıxlığı isə bir kvadrat kilometrə 74 nəfər təşkil edir.

2016-cı ilin 1-i iyul vəziyyətinə rayonun əhalisi 78,4 min nəfər olmuş (o, cümlədən şəhər yeri 12,4 min nəfər, kənd yeri 66,0 min nəfər) və 2016-cı ilin əvvəlindən 402 nəfər, yaxud 0,7 faiz artmışdır. Rayon əhalisinin ümumi sayından 49,2 faizini kişilər (38,6 min nəfər), 50,8 faizini qadınlar (39,8 min nəfər) təşkil edir. Əhalinin 22,6 faizi 0-14 yaşda (17,7 min nəfər), 71,6 faizi 15-64 yaşda (56,2 min nəfər), 5,8 faizi (4,5 min nəfər) 65 və yuxarı yaşda olanlardır.

Əhalinin 27,8 faizini (21,8 min nəfər) 14-29 yaşda olan yeniyetmələr və gənclər təşkil edir.

2016-cı ilin yanvar-iyun aylarında Cəbrayıl rayonunda 555 doğulan, 153 nəfər ölənin qeydə alınmışdır. 2015-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər min nəfərinə hesabı ilə doğulanların sayı 1,5 faiz artmışdır. İlin əvvəlindən ölənlərin sayı 153 nəfər olmuşdur. 2015-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər min nəfərinə ölənlərin sayı 13 faiz az olmuşdur.

2016-cı ilin yanvar-iyun aylarında rayonda 153 nikah bağlanmış və 40 boşanma faktı qeydə alınmışdır. Əhalinin hər min nəfərinə hesabı ilə 2015-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nikahların sayı 33,3 faiz az olmuş, boşanma faktlarının sayı 28,6 faiz azalmışdır.

2016-cı ilin yanvar-iyun aylarında 152 nəfər rayon ərazisinə daimi yaşamaq üçün gəlmiş, 24 nəfər isə qeydiyyatdan çıxıb getmişdir. Rayon üzrə miqrasiyanın müsbət saldosu 128 nəfər olmuşdur.

Əmək. İşləyən və işsiz əhalini əhatə edən iqtisadi fəal əhali Cəbrayıl rayonunda 01 iyul 2016-cı il tarixə 55799 nəfər olmuş, 15 və yuxarı yaşda olan

əmək qabiliyyətli rayon əhalisinin 71,2 faizini təşkil etmişdir. İqtisadi fəal əhalinin tərkibində məşğul olanların xüsusi çəkisi 94,9 faiz olmuşdur.

Yeni iş yerləri. 2016-cı ilin yanvar-iyun aylarında rayonda 133 vahid yeni iş yeri açılmışdır ki, onlardan hamısı daimi yeni iş yeri olmuşdur. Açılan yeni iş yerlərindən 57 vahid mövcud müəssisə və təşkilatların, 6 vahid yeni açılmış müəssisə və təşkilatların, 70 vahid isə fiziki şəxslərin payına düşür.

2016-cı ilin yanvar-iyun aylarında rayonun iqtisadiyyatında maddə

çalışan işçilərin orta aylıq əmək haqqı 233,5 manat təşkil etmişdir. Ötən ilin müvafiq dövründə isə orta aylıq əmək haqqı 240,9 manat təşkil etmişdir. Orta aylıq əmək haqqı ötən ilin altı ayı ilə müqayisədə 3,1 faiz azalmışdır.

Sənaye. Cəbrayıl rayonu üzrə 2016-cı ilin yanvar-iyun aylarında mövcud olan 3 sənaye müəssisəsi fəaliyyət göstərmişdir. Cəbrayıl rayon kənd içməli su təchizatı müəssisəsi, Cəbrayıl Rayon Paylayıcı Elektrik şəbəkəsi, Cəbrayıl rayon təsərrüfat hesablı Araz istehsal və təlim kombinatı fəaliyyət göstərir.

2016-cı ilin yanvar-iyun aylarında istehsal olunmuş mallar, yerinə yetirilmiş iş və xidmətlər 251,8 min manat olmuşdur. Ötən ilin müvafiq dövründə bu göstərici 258,6 min manat olmuşdur. Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə istehsal olunmuş mallar, yerinə yetirilmiş iş və xidmətlər 97,4 faiz təşkil etmişdir.

Sənaye fəaliyyəti ilə məşğul olan müəssisələr üzrə 2016-cı ilin yanvar-iyun aylarında hesablanmış əmək haqqı fondu 216,8 min manat olmuşdur. Ötən ilin müvafiq dövründə bu göstərici 198,3 min manat olmuşdur. Bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 109,4 faiz deməkdir.

Bir işçiyə düşən orta aylıq nominal əmək haqqı 2016-cı ilin yanvar-iyun aylarında 241,2 manat, ötən ilin müvafiq dövründə bu göstərici 240,6 manat olmuşdur. Bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 102 faiz deməkdir.

Əsaslı tikinti və investisiya. Rayon üzrə tikinti təşkilatlarının 2016-cı ilin yanvar-iyun aylarında öz gücləri ilə yerinə yetirdikləri podrat işlərinin dəyəri 665,1 min manat olmuşdur. Xərclərin hamısı cari təmirə çəkilmişdir.

Ötən ilin müvafiq dövründə yeri-

nə yetirilmiş podrat işlərinin dəyəri 2570,5 min manat olmuşdur. Baxılan dövrdə yerinə yetirilmiş podrat işlərinin həcmi ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 25,8 faiz olmuşdur.

Tikinti təşkilatlarında ilin əvvəlindən 79 nəfər çalışmışdır. Onlara 115,7 min manat əmək haqqı hesablanmışdır. Bir işçiyə düşən orta aylıq əmək haqqı 245,0 manat olmuşdur. Ötən ilin müvafiq dövründə isə tikinti təşkilatlarında 74 nəfər çalışmış, onlara 118,3 min manat əmək haqqı hesablanmışdır. Bir işçiyə düşən orta aylıq əmək haqqı 269,1 manat olmuşdur. Bu rəqəmləri müqayisə etsək görərik ki, baxılan dövrdə bir işçiyə düşən orta aylıq əmək haqqı ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 91 faiz təşkil edir.

Kənd təsərrüfatı. Cəbrayıl rayonu üzrə 2015-ci ildə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı 3624 hektar əkin sahəsindən götürülmüşdürsə, 2016-cı ilin

kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı isə 3684 hektar əkin sahəsindən gözlənilir. Bu əkin sahələri ailə kəndli təsərrüfatlarının payına düşür.

Əkin sahələrinin 2330 hektarını buğda, 300 hektarını arpa, 16 hektarını dən üçün qarğıdalı, 12 hektarını şəkər çuğunduru, 28 hektarını kartof, 60 hektarını tərəvəz, 4 hektarını bostan, 22 hektarını cari ilin çoxillik otları, 878 hektarını keçmiş illərin çoxillik ot bitkiləri, 34 hektarını isə pambıq sahəsi təşkil edir. Strateji məhsul olan pambığın daha yüksək qiymətə alınacağına dövlət zəmanəti verilməsi ilə əlaqədar kənd təsərrüfatının aparıcı sahələrindən biri olan pambıqçılığa maraq artmış və bu il 34 hektar pambıq sahəsi ekilmişdir.

01 iyul 2016-cı il vəziyyətinə əkin altında olan sahədən 8305 ton

dənli (o cümlədən 7460 ton buğda, 845 ton arpa), 479 ton kartof, 420 ton tərəvəz istehsal olunmuşdur.

01 iyul 2016-cı il tarixə heyvandarlıq sahəsində qənaətbəxş vəziyyət olmuşdur. Belə ki, qeyd edilən dövrdə rayon üzrə bütün təsərrüfat kateqoriyalarında 10277 baş iri buynuzlu mal-qara, o cümlədən 4021 baş inək və camış, 113528 baş qoyun və keçi mövcud olmuşdur.

01 iyul 2016-cı il tarixə mövcud olan mal-qaranın sayını ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisə etsək görərik ki, iri buynuzlu mal-qara 32 baş, o, cümlədən inək və camış 242 baş, qoyun və keçilər isə 633 baş artmışdır.

Baxılan dövrdə rayon üzrə ət istehsalı 898 ton (diri çəkiddə), süd istehsalı 3744 ton, yumurta istehsalı 2070 min ədəd, yun istehsalı isə 148 ton olmuşdur. 01 iyul 2016-cı il tarixə heyvandarlıq məhsullarının istehsalını ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisə etsək görərik ki, ət istehsalı (diri çəkiddə) 30 ton, süd istehsalı 214 ton, yumurta 170 min ədəd, yun istehsalı isə 7,8 ton artmışdır.

Nəqliyyat və rabitə. Rayon üzrə 2016-cı ilin yanvar-iyun aylarında dövlət rabitə müəssisələrində göstərilmiş rabitə xidmətlərinin həcmi 56,2 min manat, başqa sözlə keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 113,9 faiz olmuşdur.

Baxılan dövrdə telefon aparatlarının sayı isə 1180 ədəd olmuşdur. Bu telefon aparatlarının hamısı elektron sistemlidir. Bu dövrdə mənzillərə 9 ədəd yeni telefon çəkilişi olmuşdur.

Sahib SÜLEYMANOV,
rayon Statistika
İdarəsinin rəisi

nə mümkünsə etdilər. Amma 15 avqust Daşbaşı hadisələri Cəbrayıl rayonunun işğalına aparan yolun demək olar ki, son aşırımı oldu. Çünki Daşbaşı rayon üçün çox böyük strateji əhəmiyyətə malik idi. Təbii ki, düşmən bunu gözəl anlayırdı. Rayonu ələ keçirmək üçün Daşbaşı başlıca maneəyə çevrilmişdi.

Daşbaşı postu ön mövqedə döyüşən əsgərlərimiz artilleriya dəstəyi vermək və hava hücumundan müdafiə məqsədilə yaradılmışdı. Ön xətdəki əsgərlərimiz bu posta müəyyən koordinatlar verir, Daşbaşı mövqeyinin sol nahiyəsində yerləşən "Armut" postundan topçular, sağ nahiyəsindəki "Qəbiristanlıq"

lər. Daşbaşı faciəsi imperialist-işğalçı planın həlqələrindən biri kimi tarixə düşdü. Xalqımızın qəhrəmanlıqlarla dolu salnaməsinə yazıldı.

Bu salnaməni Zahid Abdullayev, Elçin Abdullayev, Teymur Eyvazov, Etibar Əliyev, Ramiz Ağayev, Murad Cəfərov, Süleyman Əmiraslanov, Həsən Hüseynov, Hafiz Fətəliyev, Aydın Quliyev, Rəfət Məmmədov, Mətləb Rəhimov, Cəbrayıl Sevdimaliyev, Faiq Məmmədov, Qərib Mirimov, Rövşən Şemilov, Elman Yusifov və başqa qeyrətli oğullarımız yazdılar. Murad da onlardan biri idi. Murad Cəfərov haqqında çox yazılıb, çox deyilib. Yaxşı tanıdığım, mədəni rəftarı,

daşı Muxtar Cəfərov gözlərim önünə gəlir və ona qarşı qəlbimdə minnətdarlıq hissləri baş qaldırır. Onun təşəbbüsü ilə yazılmış və müəllifi olduğum "Düyün düşən cığır" (Bakı-"Təknur"-2010) kitabı bu hadisələr və Daşbaşı şəhidləri haqqında məlumat verən ilk mənbələrdən biri sayılır. Muxtar Cəfərovun dediklərindən: "Qoy bu kitab və digər yazılarla Daşbaşı şəhidlərinin xatirəsi anılsın və unudulmasın. Şəhidlərimizin qohum-qardaşlarına Allah səbr versin. Gənclərimiz onlardan qəhrəmanlıq dərsi alsınlar. Necə ki, aldılar da. Aprel döyüşləri zamanı igid oğullarımız bunu bir daha sübut etdilər. Düşmən qarşısında mərda-

Şakir Əlifəoğlu

Elegiyadan doğulan şəhadətnamələr

5. Gün altında gün görmədim; təleyimə qaranlıqlar düşdü. Açılmadı bu qaranlıq gecələrimin aydın səhərləri ki, mən də bir işıqlığa çıxam.

**Ümidi üzgün Şakir,
Tələdən küskün Şakir.
Anadan olan gündən
Görmədin bir gün, Şakir!**

6. Görəndə ki, qocalıb əldən düşürəm, kimsəsizəm, bir qolumdan tutanım yoxdur, onda Bakımızın sahili dənizdir. Dənizlə qol-boyun olub, qucaqlaşib-yatışacağam. Axı dənizimizin adı Xəzərdir. Xəzər, yəni Xızır peyğəmbərin özüdür, Xızır-İlyasdır Xəzər. Xalq inancına görə, Xızır İlyas deryada boğulanlara kömək durur, onlara dirilik suyu içirib, təzədən həyata qaytarır. Mən də Xəzərdən-Xızır İlyasın əlindən dirilik, gənclik suyu içib ikinci dəfə yenidən doğulacağam. Görmürsənmi, möhtəşəm Qız qalasını? Bir vaxtlar Xəzər sahilində özünü hündürdən atan, intihar edən qıza da Xızır peyğəmbər ölməzlik suyu içirib ona əbədiyyət bəxş edib. Əsrlərin-qərinələrin o üzündən bu yana Qız qalası əzəmətin, yenilməzliyin simvolu kimi insanların gözündə əbədləşib dayanıb. Amma unutmaq ki, bu ölməzlik, həmişəcəvanlıq iksirinin tərkibində tükənməz və təmənnəsiz ilahi eşq odu var. Bu ölməzliyin yolu pərvanə kimi, Əslə və Kərəm kimi eşq odunda alışıb-kül olmaqdan keçir!.. Ölməlisən ki, dirilə biləsən!..

7. Gözəlliyi adama gəl-gəl deyib, gözləri get-get deyən gözəl, bu təzə nədir? Gözəlliyindən cana gələn, dirilən aşıqı sonradan işvə-nəz ilə öldürməkdə qəsdin nədir? Hər şeyin ölçüsü pozulanda tarazlıq itər, işvə-nəz, ədə da həddini aşanda insafsızlıq adlı kabusunla aşıqın müqəddəs dünyasını uçurub, ona qəsd edirsen, gözəl! Buna qılıncı qəzbədən çıxarmadan, oxu sadədən boşaltmadan aşıqı öldürmək deyərler. Eşqinin ucundan ölənlər bir fərd kimi, fiziki sima kimi ölsələr də, bir fəda aşıq obrazı kimi həmişəyaşarlıq qazanırlar, çünki sevginin-eşqin mayasında ölümsüzlük (həmişəcəvanlıq) iksiri olur. Qeys də Leylinin eşqi yolunda özünü qurban verib, ölməklə təzədən ikinci bir həyat qazandı, aşıq kimi - Məcnun kimi əbədi doğuldu. Şəhidlərimiz də Vətən sevgisi ilə canlarını torpağa tapşırmaqla - ölümün içindən keçməklə yenidən əbədiyaşar bir həyata şəhid adı ilə vəsiqə qazandırlar!.. Bəli, şəhidləri də ölməz edən vətən sevgisi, vətən eşqi oldu. Sevgi, eşq-ölmə qalıb gələn məğlubedilməz əsrarəngiz bir qüvvədir.

8. Başsız yaşaya bilərəm, amma ürəksiz yox. Ona görə ki, başsız olmaq uzaqbaşı bədəni itirmək, ölüm deməkdir. Ölüb bu dünyadan biryolluq canını qurtarırsan. Ancaq ürəksiz yaşamaq insani hisslərdən, duyğulardan, sevgidən, istəkdən məhrum olmaq deməkdir. İnsan ürəyi ilə, qəlbikönüllü ilə sevib-sevilib bu həyata bağlanır. İnsanın ürəyi olmasa, sevgisi olmaz. Sevgisiz bir kimsə diri ikən ölüdür, cansız müqəvədir, qurquru kötdür, odun parçasıdır. Qamqalaq-oduncaq kimi min yerə yarsan-doğrasan da, hiss etməz, inləməz, ufuldamaz...

Bəli, başsız yaşamaq o deməkdir ki, bilirsen ki, bu adam artıq həyatda yoxdur, ölüdür, ölüdən isə heç nə umulmaz. Ürəksiz olmaq isə qorxaq, öddökürək, cəsarətsiz olmaq deməkdir, insani duyğulardan, sevgi hissələrindən məhrum olmaqdır. Sevmədən (ürəksiz) yaşamaq mümkünü?!

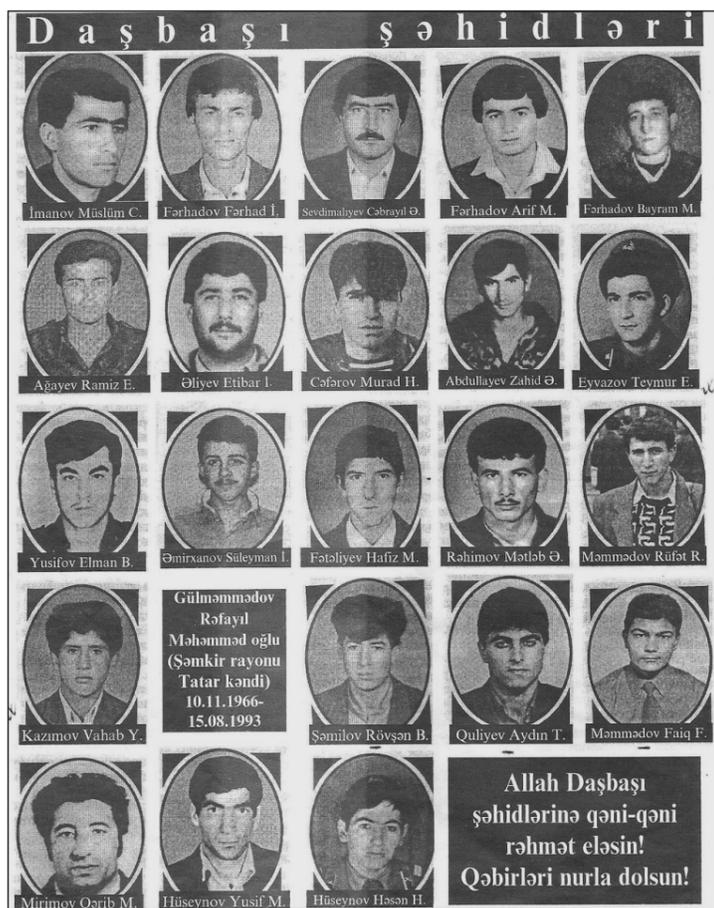
NİGARAN RUHLARIN HARAYI

Doğma Cəbrayılın işğalından 23 il ötür. 23 avqust 1993-cü ildən başlanan həsrət yolçuluğumuz, təəssüflər olsun ki, davam edir. Bu sərtləri qələmə alarkən diqqətimi 23-lərin qəribə sıralanması cəlb etdi. Yayın bu nəfəs kəsən istilərinə baxmayaraq, dilsiz, soyuq rəqəmlərin "görüşü"ndən üşüdüm. İnsanın qəlbə, ruhu üşüyür, mənəcə. Necə də üşüməsin. Doğulub boya-başa çatdığı, havası, suyu ilə pərvazlandığı bir yurd yerinə gedə bilməməyin dərd yükü var çiyinlərimizdə. Dünyanın istənilən bir nöqtəsinə gedə bildiyimiz halda dedə-baba ocaqlarımıza gedə bilmirik. Övladlarımızın, ixtiyar qocaların sual dolu baxışları əziz bizi. Hər birimiz bu həsrətin bitəcəyi günü səbirsizliklə gözləyirik. Bu ilin aprel döyüşləri ümidlərimizi daha da artırdı. Bir daha gördük ki, Azərbaycan güclü orduya malikdir. Bu ordu az müddətdə bir neçə yüksəkliyi və yaşayış məntəqələrini düşmən tapdağından azad etməklə bunu nümayiş etdirdi. Qeyrətli, igid Vətən oğulları şəhid oldular. Aprel şəhidləri öz səfərlərindən-90-cı illərdə şəhid olmuş oğullarımızdan dərslər aldılar və bu imtahandan üzüyağ çıxdılar.

Düşməne gücümüzü göstərsək də, əsas hədəfimiz hələ öndədir. Biz münəfişənin danışıqlar yolu ilə həlli tərəfdarıyıq. Amma qarşı tərəf bu humanist mövqeyimizə məhəl qoymasa, məsələnin güc yolu ilə həllinə nail olacağıq. Çünki ata-babalarımızın bizə miras qoyub getdiyi torpaqlarımızı azad etmək hər birimizin borcudur. Amma hələ ki, bu yurd yerlərimizdə haqqın zamanı dayanıb. Nigaran ruhların harayı gəlir qulağımıza. Yurd itkisi yandırır-yaxır bizi:

*Ruhum dağda qalıb, dağa əmanət,
Cismimi Muğana, Milə gətirdim.
Elim yurddan oldu, yurdum viranə,
Bir elin dərdini dilə gətirdim...*

Cəbrayılın işğalına gedən yol neçə-neçə qanlı döyüşlərdən, faciəli olaylardan adlandı. El-obamızın igid oğul və qızları canlarını fəda edərək şəhidlik məqamına yüksəldilər. Cəbrayıl rayonu ərazisinə və rayon üçün təhlükə yaradan ətraf ərazilərə nəzarət edən özünümüdəfiə qüvvələrimiz imkan daxilində

postundan zenitçilər düşmən mövqələrinə sarsıdıcı zərbələr endirirdilər. Daşbaşı mövqeyini müdafiə etmək üçün isə Mülkəddərə yüksəkliyində beş nəfərdən ibarət zenitçilər postu yaradılmışdı. Avqust ayının on dördündən on beşinə keçən gecə güclü qüvvə ilə ermənilər məhz bu mövqelərə hücum etdilər. İşğalçılar bizdən sayca çox idilər və daha yaxşı silahlanmışdılar.

Daşbaşıda gecə boyu gedən qanlı döyüşlərdə əsgərlərimiz köməksiz qaldılar. Kömək isə səhər saat 6-7 radələrində gəldi. Kömək gələndə qədr postda dayanan əsgərlərimiz təcridatına kimi silahlanmış ermənilərə qarşı layiqli müqavimət göstərərək şəhid olmuşdular. Həmin gecənin səhəri əks hücumla post yenidən geri qaytarıldı. Erməni tərəfi də xeyli itki vermişdi... Həmin səhər tarix daha bir erməni vəhşiliyinə şahidlik etdi. Erməni cəlladları vuruşaraq şəhid olmuş e loğullarımızın cəsədlərini tanınmaz hala salmış, hətta onların cəsədləri üzərindən tırtıllı texnika da keçirməkdən çəkinməmiş-

xoş xasiyyəti ilə seçilən və sevilən bir gənc barədə keçmiş zamanda danışmaq olduqca çətindir. Amma təəssüf ki, buna məcburuq. Muradın cismani yoxluğundan 23 il ötür. Yaşasaydı bu ilin baharında 45 yaşını qeyd edəcəkdik. Elə bil ki, sabirabadlı qələm dostumuz Səttar Qarağacılı da bu misraları dünən yazıb:

*... Gördü taleyində odu, bürkümü,
Murad köz-köz oldu, söz-söz oxundu.
On beşi avqustda-isti yay günü,
Bir cavan ömürə güllə toxundu.*

*... Dedi bu torpağa baş qoya qərək,
Şərindən baş açdı fitnə-fellinin.
Ataya-anaya layiq oğultək,
Ucaltdı adını Daş Veysəllinin...*

Şairin ürək çırpıntılarında doğulan bu misralarda Murad Cəfərovun şəhidlik məqamı çox gözəl vəsf olunub. Murad artıq bir evin, bir ailənin deyil, bu elin, bu yurdun oğludur. Hər dəfə Daşbaşı şəhidlərindən, o cümlədən şəhid Murad Cəfərovdan söz düşəndə şəhid qar-

nə dayandılar. Mən tək 15 avqustda deyil, hər zaman Muradı, Həsəni, Zahidi, Cəmilə, Cəbrayılı, Etibarı (iş yoldaşım olub), qonşu idarədə işləmiş Süleymanı...adını yazmadığım qardaşlarımı-Daşbaşı şəhidlərini unuda bilmirəm. Onların hər biri artıq mənim ömrümdə yer alıb. Allahdan onların hamısına rəhmət diləyirəm. Ruhları qarşısında baş əyirəm. Bir təsəllim var ki, uca Rəbbim bir şəhid olaraq onları ön yüksək məqamla mükafatlandırır. Təbii ki, qardaş itkisi də ağırdır:

*... Üzür məni avqust ayı,
O gələndə qəmdə payı.
Aldığım çoxdu sayı,
Onun üçün dərd çəkərəm..."*

Torpaq öz igid, qeyrətli oğulları ilə tanınır və bu oğulların sayəsində Vətən adlı müqəddəsliyə ucaılır. Dünən də belə olub, bu gün də belədir, sabah da belə olacaq. Muradların səpdiyi vətənpərvərlik toxumları Ruhinlərin, Mahmudların şəxsinə boy verdi, artıb çoxaldı, saxələndi. Milli vətənpərvərlik ruhumuz bu haqq savaşından da bizi almaçız, üzüyağ çıxardı. Bir millət olaraq aprel döyüşləri nəyə qədər olduğumuzu bütün dünyaya nümayiş etdirdi. Bir daha göstərdi ki, şəhidlərimizin qanı yerdə qalmayacaq. Xalqımız, dövlətimiz bu münəfişənin sülh yolu ilə, danışıqlar yolu ilə həllinin tərəfdarıdır. Amma düşmən bu istəyimizə məhəl qoymasa, təbii ki, torpaqlarımızı güc vasitəsilə azad edəcəyik. Bax o zaman Daşbaşı şəhidlərinin, o cümlədən Murad Hafiz oğlu Cəfərovun ruhu şad olacaq. O günə anbaan yaxınlaşırıq. O gün uzaqda deyil...

HİDAYƏT SƏFƏRLİ,
"Xudafərin" qəzetinin
baş redaktor müavini

Aldığı nəfəsdən başlanan saflıq

Vidadi Hübətov - 60

Vidadi Calal oğlu Hübətov 1956-cı ildə Cəbrayıl rayonunun Quyaç kəndində anadan olub. 1973-cü ildə M.Qorki adına Cəbrayıl orta məktəbini, 1978-ci ildə GDPU-nun Azərbaycan dili və ədəbiyyat fakültəsini bitirib. Hazırda A.Bakıxanov qəsəbəsində fəaliyyət göstərən C.Əhmədov adına Cəbrayıl şəhər orta məktəbində müəllim işləyir. Azərbaycan radiosunun "Bulaq" verilişində bədii yazıları səsləndirilmiş, şeirləri "Ulduz" jurnalında, "Azərbaycan gəncləri", "Xudafərin", "Avrasiya", "Zaman" qəzetlərində işıq üzü görmüş V.C. Hübətov "Qızıl qələm" və A.Şaiq adına ədəbi mükafatlara da layiq görülmüşdür. "Bir zamanlar" ("İqtisad Universiteti" nəşriyyatı, 2011) adlı şeirlər və hekayələr kitabının, eyniadlı audiodiskinin, "Cəbrayılı mənəviyyatı" (2012) və "Cəbrayılım - doğma elim" (2013) kitablarının müəllifidir. Bütün bunlar Vidadi Hübətovun kimliyini nişan vermək üçün rəsmi arayışdır. Rəsmi şəkildə bu cür tanınıla bilən Vidadi müəllimin bəs həyatdakı insani obrazı adama necə təsir bağışlayır? Elə bu cavabları da həm onun tərcümeyi-halından boy verən təqdimatların işığından, həm də onunla müsahib olarkən aldığımız şəxsi təəssüratlarımızın nəticəsindən axtarıb tapa bilirik.

Mən Vidadi müəllimi təkcə bugünkü 60 yaşının zirvəsindən yox, 45-50 yaşının astanasında olduğu dövrlərinin gənclik çağlarından da ağsaqqalyana görünüşdə görüb-tanımışam. Yəni deyə bilərsiniz ki, 60 yaş elə müdriklik yaşdır, Vidadi müəllimin də müdrik çağ, ağsaqqallıq dövrüdür. Yox, Vidadi müəllim zəif ağsaqqal olub, gəncliyindən boy götürüb gəlib onun ağsaqqallığı. Bəlkə də elə buna görədir ki, bu gün mən onun fiziki baxımdan 60 yaşa gəlib yetişdiyinə hələ tam inana bilmirəm. Çünki o, mənim gözümdə gənc - 45-50 yaşlı, lakin müdrik və ağsaqqal bir müəllim kimi əbədiləşib qalıb. Başqa sözlə, Vidadi Hübətovun rəsmi olaraq 60 yaşına gəlib çatmasından xəbərim olmasaydı, heç bu cismani yaşı ona yaraşdırmazdım da. O halda mən onu gəncliyindən ağsaqqallıq mərtəbəsinə yetişmiş bir xalq müəllimi kimi səciyələndirərdim.

Tanınmış diktör Eldost Bayramın səsinin füsunkar sehri, mərhum folklorşünas-alim Sədnik Paşa Pirsultanlının xalq danışığı dilindəki rəvan təbi, xalq şairi rəhmətlik Zəlimxan Yaqubun gur şalələ kimi çağlayan səsi, diktör Telman Adıgözəllinin məlahətli səsi, yazıçı Rəfael Hüseynovun natiq danışığı necə harmonik səs təmbri ilə qulaqları oxşayıb köüllərə yatsa, bizim Vidadi Hübətovun da danışığı ifası o cür şirin melodiya kimi onu dinləyənlərdə xoş ovqat doğurur. Mən bu yaxınlarda kəşf eləmişəm ki, danışığı səsi də insanın cisminin və ruhunun bir parçası kimi insanı xarakterizə edən ümdə əlamətlərdən biridir. Uşaq uşağa xas səs çıxardığı kimi, körpə şəhən qığıltısı ilə ruh oxşadığı kimi, qız-gəlin şəhən məlahətli səslə könül oxşadığı kimi, kişi kişiyənə ötkəm səs sahibi olduğu kimi!.. Bütün

özünü də o dərəcədə ucalığa çatdırmağa nail olur.

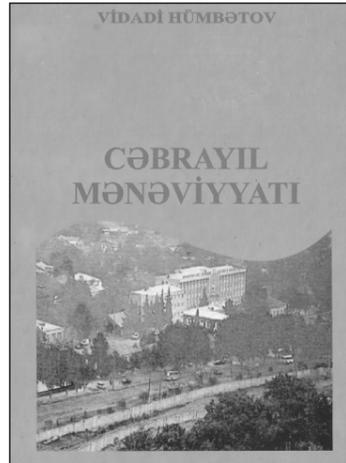
Bütün bunları deməkdə sözüümün evi var. Vidadi Calal oğlu Hübətovun da sözünün (yazdığı kitablarının) təməli incə, məlahətli, qəlbəyatımlı səsinin kərpiclərindən qoyulub. O, ney səsi kimi həzin olan ürəklərə süzülən səslərini sözə, misralara, cümlələrə çevirib bizlərə məhrəm olan kəlamlar kimi çatdırıb. O məhrəm kəlamların cövhərində nələr ifadə olunub? Bayaq ha dedim ki, Vidadi müəllimin insani siması həm onun tərcümeyi-hal dəf-tərindən, həm də şəxsi tanışlıq zamanı aldığımız xoş təəssüratlarda özünü təcəssüm etdirir. Mən indiyəcən onu şəxsən tanıyan bir insan kimi - bir gözəl səsə, rəvan təbə malik insan kimi acıb göstərdim. İndi isə onun yazıb-yaratdıqlarını bir araya gətirib bu

yəni "Bir zamanlar Cəbrayıl... vardı" deyir o, müəllif kimi. Bəs bir zamanlar Cəbrayıl nələr vardı sualının cavabı isə çoxdur və o çoxlu cavabların içərisində kəşə sözlə, yek kəlmə ilə ifadə eləsək, mənəviyyat məsələsi dayanırdı. Elə əbəs deyil ki, müəllifin növbəti - ikinci kitabında bu mənə - bu məntiq birbaşa ifadəsini tapıbdır: "Cəbrayıl mənəviyyatı". Bəli, V.C.Hübətov cəbrayılı mənəviyyatını bir insan kimi, bir müəllif kimi və bir el müəllimi kimi öz ruhunda - nəfəsində gəzdirir. Bu mənəvi dünyanı bir insan, bir yazar və bir müəllim kimi insanların, oxucuların və şagirdlərinin ruhuna təlqin edib aşılayır. Çünki o, yaxşı bilir ki, ruhlar ölmür, mənəviyyat isə insanı var edib yaşadır. İnsan mənəviyyatını, mənəviyyat sözünün kökü olan mənini, mənliyini itirəndə ölümə məhkum

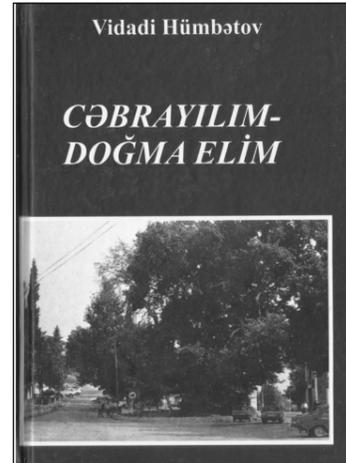

bunlar nə qədər təbiidirsə, insani xarakterizə edən səs də sahibini ət-rafındakılara o dərəcədə təqdim edir. Necə ki, biz kişilərdə cır səsə rast gələrkən əks reaksiya verib, onu qeyri-normal qarşılayırıq, yaxud bir incə zərif görünüşlü qızda, ya da adi bir qadında qalın, kobud kişi səsi çıxdığını gördükdə onu qeyri-təbii, anormal qəbul edirik-sə, bax beləcə də hər səs sahibini də biz o səsə görə tanıyıb qiymətləndiririk. Xoş o adamın halına ki, səsinə də Allah-təala özünə görə biçimləyib-verib. Bu mənada da Vidadi müəllim Allahın xoşbəxt bəndəsidir.

Mən səsin üstündə niyə dayanırdım. Hər canlının özünəməxsus səsi var və o səslə də tanınır. İnsanın səsinə isə digər canlılardan fərqli edən onun danışığı səsinə malik olmasıdır. Deməli, səs sözün-danışığı üçün zəruri olan sözün təməli daşı, bünövrəsidir. Bu məqamda insan səsinin hikmətinin nə olduğu bir daha aydın olur. Yəni o səslər insanın sözünü əmələ gətirir; o sözlər ki, danışan insanın daxili dünyasına işıq salır, danışanın kim olduğunu sözünün dəyərində ifadə edir. "Kim nə miqdar olsa, əhlin eylər ol miqdar söz" - M.Füzuli, dahi şairimiz də məhz bu nüansa işarə etmişdir. Yaxud da: "Artıran söz qədrini sidiq ilə qədrin artırar". Başqa sözlə, kim sözü hansı yüksək mərtəbəyə qaldıra bilirsə,

bütövlüyü qeyd edəcəyəm. Radionun "Bulaq" verilişində hər kəsin yazısı səsləndirilmir. Deməli, Vidadi müəllimin yazdıqları da öz məhrəm səsi kimi efiyə də məhrəm olub, "Bulaq" kimi bir ədəbi-bədii verilişdən dinləyicilərinin ürəyinə, ruhuna dumduru bulaq suyu kimi süzülüb axıb. Bu, bir əlamət. İkincisi. Onun müəllifliyi ilə işıq üzü görün kitablarının hər üçü, eləcə də audiodiskini vətənpərvərlik ruhu ilə süslənib. Bu, onu göstərir ki, Vidadi müəllim bir yazar kimi, şair kimi doğulduğu el-obayla, doğma Cəbrayılı yaşayıb nəfəs alır. Deməli, nəinki onun səsi, hətta aldığı nəfəs belə vətənə məhəbbətdən rişələnib. Onda bu anda biz səs adlı müqəddəs danışığı səsinin də əsasında insanın nəfəsinin-ruhunun dayandığı amilinin üstünə gələrik. Bu da ona dəlalət edir ki, Vidadi Hübətovun səsinin ahəngdarlığı, səs tonunun şirinliyi onun cisminə gəzdirdiyi ruhu, nəfəsi ilə birbaşa bağlıdır. O, doğulduğu yurdla, böyüdüüyü el-oba ilə, torpaqla nəfəs alıb qidalandığından ki, Allah-təala bir halal el adamı kimi Vidadi müəllimə həzin, qəlbəyatımlı xoş danışığı səsi əta edib. Fikir versək görərik ki, onun ilk kitabının və audiodiskinin adı "Bir zamanlar" adlanır. Bu "Bir zamanlar" ifadəsinin ardında üç nöqtə, daha doğrusu, çox nöqtə işarəsi dayanır: "Bir zamanlar...",

olur. Üçüncü kitabının adında ifadə olunan "Cəbrayılım - doğma elim" ifadəsi də birbaşa onun doğma elinə-ulusuna olan sönməz məhəbbətin əyani təzahürüdür...

Bütün bunlar da növbəti ümdə əlamətlər kimi Vidadi Hübətovun insani simasını təcəssüm etdirən cəhətlərdir. Və sonda bir daha qayıdıram əvvəldə toxunduğum mətləbə. Vidadi müəllim bir ağsaqqallıq missiyasının daşıyıcısıdır. Deyərdim ki, Cəbrayıl dünyasını dəyişmiş ağırbatman el ağsaqqallarının birinin ruhunun daşıyıcısıdır. O, belə bir müqəddəs ruhu özü ilə Cəbrayıldan götürüb gətirib və bu gün Cəbrayılız olduğumuz bu 23 ildə o ruhu öz canında - həyatında qoruyub yaşadır. Yaşadır ki, baxın, əyani şəkildə mənim timsalında görün bir zamanlar Cəbrayıl gördüyünüz Cəbrayıl adamının sağlam mənəvi dünyasını. "Bir zamanlar" "Cəbrayıl mənəviyyatı" belə saf idi, ay mənim "Cəbrayılım - doğma elim", - deyir Vidadi Hübətov bizlərə öz əsərlərinin adı- dili ilə. Bax Vidadi müəllimin mənəvi aləmindən - nəfəsindən, səsinə, sözündən, kəlməsindən və ən nəhayət, müəllimlik peşəsindən beləcə saflıq ruhu paylanılır hər kəsin könül dünyasına...

Şakir ALBALIYEV

Zirvədən baxmaq tənənəsi

(hekayə)

Elə buna görə də Ləbixan müəllimləri və şagird yoldaşları tərəfindən rəğbətə qarşılanıb və sevilirdi. Bu qız cürətli, cəsarətli olduğu qədər də xəyalpərəst idi. O, sabahı, birisigünü necə yaşayacağı barədə şirin xəyallar qurur və bu xəyalların reallaşmasına çalışırdı.

Bir gün dərslər qurtarıandan sonra evə gedərkən yol kənarında fəaliyyət göstərən mağazaya döndü. Yoldaşları ilə birgə idi. Mağazada bir tərəfdən ərzaq, digər tərəfdə sənaye malları satılırdı. O, diqqəti yalnız özündə iken ərzaq satılan tərəfə irəlilədi. Heç bilmədi necə oldu ki, bir qarayanız, zəif cüsellə yaşca ondan iki-üç yaş böyük olan oğlanla toqquşdu. Ləbixan bu an heç nəyə fikir vermədən sola çəkilib irəlilədi. Bu hal satıcı qadının gözündən yayınmadı. Sabahı gün satıcı qadın Ləbixanın üzünə sevgi dolu baxışlarla baxaraq:

-Dünən əcəb toqquşdunuz a.... dedi. Ləbixan qadının sözünü bigənəliklə qarşıladı və:

-Adamlar çox idi. Ona görə də belə hallar ola bilər, -dedi. Lakin çox sonralar Ləbixan anladı ki, bu, elə qarayanız oğlanın fəndi imiş.

Orta məktəbi əla qiymətlərlə bitirən bu qız elə həmin il ali məktəbə daxil oldu. İkinci kursda oxuyurdu. Şagird yoldaşları ilə təsadüfən onunla qarşılaşdı. Görüşüb hal-əhval tutdular. Ləbixan bilirdi ki, bir vaxt mağazada toqquşan oğlan ilhamın qardaşdır. Qardaş olduğuna baxmayaraq onların bir-birinə oxşan, bənzəri yox idi. Həmin qarayanız oğlan elə qardaşı olan bu oğlandan-ilhamdan Ləbixana sifariş göndərmişdi. O da bu sifariş ciddi qəbul etməmişdi ürəyində: -Oğuldusa, özü gəlsin sözünü desin -deməmişdi.

Lakin buna baxmayaraq bu qarayanız oğlan Ləbixanın qəlbində özünə bir gümanlı yuva qurmuşdu. Daha doğrusu, xəyalpərəst olan bu qız öz şirin xəyalları ilə xoş arzuları ilə qəlbində bu qarayanız oğlana xəlveti bir işıq yandırmışdı. Lakin qız bu qarayanız oğlanı sonralar heç vaxt, heç yerdə görməmişdi. Bəlkə qarşı-qarşıya gəlsə belə tanımazdı onu. Buna baxmayaraq oğlan Ləbixanın qəlbində yaşayırdı. Qız ali məktəbin üçüncü kursunu bitirmişdi. Ailəsi ilə yay tətilini uzaq bir yaylaq yerində, sanatoriyada keçirirdi. O, özündən kiçik qardaşı ilə mineral su çeşməsindən su içmək üçün getmişdi. Çeşmənin ətrafında hündürboylu qarayanız bir oğlan dayanmışdı və hiss olunurdu ki, bu oğlan elə həmin bu müəllimlə birgə gəlmişdir. Ləbixan müəllimindən bu oğlanın kim olduğunu soruşdu. Bu oğlanın adını və atasının adını söyləyən müəllim təəccüblə:

-Beyəm, siz bir-birinizi tanıyırsınız? - deyə sual verdi.

Ləbixan: -Xeyr, mən bu oğlanı birinci dəfədir görürəm. İndi bildim ki, bu mənim şagird yoldaşım və dostum ilhamın qardaşdır.

(Ardı səh. 7-də)

Durğu işarələri- dilin ümumi qrafik sistemində xüsusi yer tutan işarələr sistemidir ki, bunlar hərflər və digər yazı vasitələri ilə (rəqəmlər, bərabərlik, bənzərlik işarəsi və s.) ifadə etmək mümkün olmayan cəhətləri bildirmək üçün işlədilir. Durğu işarələrinin vəzifəsi danışq aktının məna daşıyan parçalara üzvlənməsini (mənalı hissələrini) göstərməkdən və onların tanınmasını təmin etməkdən, habelə danışqda reallaşan sintaktik strukturun ritmik-melodik xüsusiyyətlərini əks etdirməkdən ibarətdir. Nöqtə, sual işarəsi, nida işarəsi, vergül, iki nöqtə, tire, çox nöqtə durğu işarələri adlanır.

Bu yazını qələmə almaqda heç də məqsədim dilin işarələr sistemindən bəhs etmək deyil. "Xudafərin" qəzetinin 26 iyun 2016-cı il tarixli nömrəsində fəlsəfə doktoru, dosent Şakir Pirəsədlinin "Durğu işarəsiyəm!" adlı mənzum həyat hekayətinə münasibətimi bildirməkdir. Əvvəla qeyd etmək istəyirəm ki, Şakir müəllim bu yazıda yenə özünəməxsusluğu, novatorluğu ilə seçilib. Yazılarımızı təbii ki, durğu işarələri olmadan təsvir etmək olmaz. Amma bu durğu işarələrini insan həyatı, onun taleyi ilə bu qədər bağlı hala gətirmək mən deyirdim ki, onun yaradıcılıq tapıntısıdır. Ana bətninə nöqtə olaraq düşüb, vergül olaraq doğulmaq insanın tale yazısıdır. Bəs nə üçün vergül olaraq doğulmaq? Çünki, vergüldə məna bütövlüyü yoxdur, bu işarə öz davamının gəlməsini istəyir. İnsan da bir varlıq kimi doğulur, amma bütövləşməyə, tam olmağa can atır. Boya-başa çatdıqca bərkə-boşa düşür insan:

DURĞU İŞARƏSİ...TALE YAZISI...

(Şakir Pirəsədlinin "Durğu işarəsiyəm" şeiri barədə düşüncələrim)

*...Haldan -hala düşürəm,
Duyğu işarəsiyəm.
Gah nöqtəli vergülüm,
Gah nöqtənin, vergülün,
Sual işarəsinin,
Gah nidanın özüyəm,
Həyatın hər üzüyəm!...*

Müəllif oxucuya müraciət edərək, "...məni özünüze bir az yaxın buraxın" deyir. Əlbəttə, qələmə alınan hər bir ədəbi nümunə müəyyən mənada onun müəllifinin həyat, tale yaşantılarıdır. Bu mənada "Durğu işarəsiyəm!" şeiri də istisna deyil. Müəllifi yaxından tanımasam, bəlkə də, bu yazını heç yazma bilməzdim. Yazsam da, yalnız bir şeirin təhlilindən ibarət olacaqdı. Amma bu şeirin baş qəhrəmanı elə müəllifin özüdür, onun həyatı boyu gəldiyi qənaətlərdir, özünün özüne ünvanladığı ittihamlardır. Gözləntilərinin bədii ifadəsidir:

*Cümlənin ortasında
Qoşa nöqtə kimiyəm,
Demək fikir bitməyib,
Cümlə sona yetməyib...
Həyat heyətlərlə doludur.*

Onun keçməkeşli, döngəli yolları, əngəlli boz üzü var. Heyrətlər insan ömrünün nidalarıdır. Nida işarəsinə dönmək özü belə bir əmmanın, bir əndişənin daşıyıcısı olmaqdır. Müəllif hər şeyi yola versə də, pislik ondan əl çəkmiş, yaxasından bərk-bərk yapışır. Nidanın özü kimi həyəcan siqnalına dönmür: "...Yola verdim dünyanın oyununu - kələklərin, dolambac küləklərin. Dedim hər nədi boş şeydi, pis gün gəlib gedərdi. Amma gəlib getdimi, pislik sona yetdimi?". Təbii ki, yox:

*Ömür ötdü, yaş keçdi,
İllərin, taleyin hökmü
Göstərdi həddini.
Qocaldın deyə
Əlif tək düz qəddimi-
belimi əydi
Bir az da*

*Fağrılığımı görüb
Hər dərdin
Üstümə əndərdi,
Yükün-şələsin
Belimdən bəsdi dünya.
Məni qosqoca görkəmində
Sual işarəsinə döndərdi...*

Suala dönüb yaşamaq cəhənnəm əzabıdır. Dəvənin belinə döndərər tale insanın düz qədd-qamətini: "Əlif qəddim dal oldu, canlı bir sual oldu...". Bağlı olan könül kitabını - sual kitabını açıb oxuyanı, mənasını yozanı gəzir şair.Özünü tapmaca suala bənzədir.Görəsən. kim çözəcək bu tapmaca sualı, kim tapacaq onun sirli cavabını? Bax beləcə insan ömrünün özü sualdı-sayı hesabı olmayan, cavablı, cavabsız suallar...Dünyamız ibrət dərsi verir hər birimizə.Şələ çəkib, yük götürəni sual işarəsinə döndərər bu dünya. Bu da sual içində bir sualdı. Yer kürəsi sirlərlə dolu yekə bir çuvaldı. Gücün varsa, çək o çuval dolu sual yükünü: "Özün də dönüb ol o sirri daşıyan canlı sual!...".

Suallar içində itib- batmaq qorxusundanmı, yoxsa sualların cavabsız qalacağındanmı çəkinərək, nöqtə adlı durğu işarəsinə qoymaq istədim. Amma bu şeirin məna tutumunu, bədii gözəlliyini tam ifadə edə bilmədiyimdən üç nöqtə qoymaqla kifayətlənirəm . Söz ədəbi tənqidindir...

*Hidayət SƏFƏRLİ,
şair-publisist*

Zirvədən baxmaq təntənəsi

(Əvvəli səh. 6-da)

Bu danışılanları eşidən oğlan müəllimin - Bəyem, siz bir-birinizi tanıyırsınız? -deyə verdiyi suala heç əhəmiyyət belə vermədi. Üzünü yana çevirdi.

Bu zaman Ləbixanın yanına bir vaxt mağazada onunla toqquşan və sonra da qardaşı İlhamdan ona sifariş göndərən o zəif cüssəli qarayanz oğlan düşdü. Qız tam yəqin etdi bu elə həmin oğlandır. Üç ildən bəri xəyalı ilə yaşadığı, qəlbində bir isti, sevgi adlı yuva qurmuş oğlandır bu.

Bu anda oğlanın hətta dönüb baxma- mağı, əda ilə səmtini dəyişməyi Ləbixanı üşütdü. Bu biganəliyi bir vaxtlar ona göndərdiyi sərt cavabla əlaqələndirdi. Bu soyuqluq üşütdü Ləbixanı. Bu anda damarlarında qanı kirikdi elə bil. Bu qürurlu qız bu vəziyyətdən çıxmağa çalışdı. Özünü topladı. Başını diik tutdu. Heç yerə baxmadan özündən baxmağa qardaşının əlindən tutub buralardan uzaqlaşdı. Ona elə gəlirdi ki, ayaqları yerimər, donub. Yayın bu cırhacırında titrətdi sanki. Nə qədər çalışdı ki, özünü şux tutsun, bacarmadı. Birtəhər gəlib kirayə qaldıqları evə çatdı. Hələ də Ləbixan bu qarayanz oğlanın biganəliyini, hətta üzünü yana çevirib əda ilə aşağıda şırna-şırna axan dağ çayını seyr etməyini özüne qarşı təhqir sayır, heç vaxtla özüne gələ bilmirdi. Ona elə gəlirdi ki, oğlan onun üstünə buz yağdı, qar ələdi. Qəlbində qurduğu o gizli kəhəkşanı darmadağın elədi. Qəlbində qurduğu o isti yuvanı qar altında qoydu. Qızın bu bir neçə ildə yaratdığı sevgi dünyasını tar-mar elədi. Ləbixanın ayaqları elə bil yerdən üzölmüşdü. Qəddi-qaməti əyilmişdi. Onu kirayə qaldıqları mənzilin qarşısında bibisi qarşıladı. Onun bu halı bibisinin gözündən yayınmadı:

-Sənə nə olub? Niyə belə şaxta vurmuş gülə dönmüsən? -deyə soruşdu. Ləbixan: -Bilmirəm, bibi, doğrudan da, elə üşüyürəm ki, elə bil qara-borana düşmüşəm. Heç halım özümdə deyil. Bibisi tez təze dəm çay gətirdi: -Bu çayı iç, görə, özüne gəlməsən həkimə gedərik, -dedi. Çayı içəndən sonra bir qədər toxtadı Ləbixan. Sonra qarşıda ki hündür dağa baxdı. Üzünü bibisinə tutub:

-Sənə nə olub? Niyə belə şaxta vurmuş gülə dönmüsən? -deyə soruşdu. Ləbixan: -Bilmirəm, bibi, doğrudan da, elə üşüyürəm ki, elə bil qara-borana düşmüşəm. Heç halım özümdə deyil. Bibisi tez təze dəm çay gətirdi: -Bu çayı iç, görə, özüne gəlməsən həkimə gedərik, -dedi. Çayı içəndən sonra bir qədər toxtadı Ləbixan. Sonra qarşıda ki hündür dağa baxdı. Üzünü bibisinə tutub:

(hekayə)

-Bibi, istəyirəm o dağa qalxım. Nə deyirsən? -dedi.

Bibisi: -Nolar, qardaşınla gedərsən. Bəlkə eynən açıldı. Sonra:

-Bir onu bilirəm ki, kim nə deyibse bu hala düşmüşən -dedi.

Dağın yarı hündürlüyünə qədər çıxdılar. Ləbixanın qardaşı yorulduğundan daha çıxma bilmədi. Elə dağın yarı hündürlüyündə oturub dincəldilər. Elə bil dağın hər tərəfi çiçəklərlə bəzədilmişdi. Bir qədər də yuxarıya qalxaq, dedi Ləbixan. Dağın lap zirvəsinə qalxdılar. Oturub dincəldilər. Sonra durub bu dağın zirvəsində bitən rəngbərəng çiçəklərdən dəstə tələklədilər. Eyni bir qədər açıldı Ləbixanın. Yenə də etirli çiçəklərdən seçib yığıldı. O, bir qucaq çiçək yığmışdı. Bu çiçəklərin rəyihəsi qızın sevgi dolu qəlbinə oxşadı, könlünü açdı. Ləbixan bu bir qucaq çiçəyə baxdıqca sevinir, uşağ kimi çığırılırdı. Bu bir qucaq çiçəklərin təvəti, ətri qızın körpə uşağ qəlbi kimi təmiz qəlbinə oxşayırdı. Bu bir qucaq çiçəyi köksünə sıxıb oturdu Ləbixan. Lap aşağıda sanatoriya ərazisində adamların gəzməyini seyr elədi. Və qardaşına:

-Bir aşağı bax... Gör adamlar necə də balaca görünür, sanki atlı qarışqalar torpaq üstündə o yan-bu yana qaçırırlar -dedi.

Yenə xoş xəyallara daldı. O, bir neçə saat əvvəl bir ürəksizin soyuq baxışlarından, biganəliyindən tar-mar olmuş qəlbində xoş xəyallardan ümid verən heç bir yuva qura bilmədi. İndii onun sevgi dolu qəlbi bom-boş idi. Bu əzəmətli dağın hündür zirvəsində xoş bir sərinlik var idi. Bu gözəl mənzərə insanın qəlbində ilahi ümid çirağı yandırdı. Ləbixan bir bu əzəmətli, vüqarlı dağlara baxdı, bir də qucağındakı rəngbərəng, gözəl etirli dağ çiçəklərinə baxdı. Yenə də aşağıda, lap aşağıda sanatoriya binalarına və bu binaların aralarında gəzib dolaşan, qarışqa boyda görünən insanlara baxdı. Elə bu zaman yadına Böyük Türk şairi Nazim Hikmətin bir beyti düşdü.

Yüz dəfə zirvəyə baxmaq darsa,
Bir dəfə zirvədən baxmaq yaxşıdır.

dan eşitmişdi ki, qardaşı artıq texnika elmləri namizədidir. İndi isə doktorluq dissertasiyası üzərində çalışır.

Bu prinsipial qız eşitdiyi bu xəbərdən sonra daha da ruhlandı. Yenidən elmi iş üzərində işləmək üçün öz elmi rəhbəri Ə.Əlizadənin yanına gəldi. Məqsədini bildirdi. Elmi rəhbəri bundan çox sevindi. Ləbixanın qabiliyyətinə, qeyrətinə bələd idi və ondan da arxayın idi ki, bu qız bütün çətinliklərin öhdəsindən gəlməyi bacarır. Qarşısına məqsəd qoyubsa, ona mütləq nail olacaq, mütləq elmlər doktorluğuna da uğurla müdafiə ediləcək. Də Ləbixanın işləyəcəyi elmi işə rəhbərlik etməyi də öz öhdəsinə götürdü.

Aradan iki il keçdi. Artıq doktorluq dissertasiyası hazır idi Ləbixanın. Dissertasiyanın müdafiə olunacağı gün dəqiq təyin olunmuşdu. Qız bu barədə keçmiş tələbə yoldaşlarına şagird yoldaşlarına xəbər göndərmiş, onları həmin gün bir həmkar kimi, bir dost kimi onun yanında olmasını istəmişdi.

Müdafiə zamanı hərdən nəzərini zalda əyləşmiş layiqli insanlara yönəldən qız zalda öz şagird yoldaşı ilə çiyin-çiyinə əyləşmiş, şıq geyimli, mədəni görkəmli yetkin bir qarayanz oğlanın əyləşdiyini gördü. Bu an onun şagird yoldaşı İlhamın iki əlini bir-birinə sıxıb onun təbrik etdiyini gördü. Hətta onun qucağında iri bir gül dəstəsi olduğunu gördü.

Elmi işin müdafiə mərhələsi başa çatdı. Elmi rəhbəri təmkinli zəhmli insan olan Ə.Əlizadə ayağa qalxdı, Ləbixana yaxınlaşdı. Onun əlini sıxdı və alından öpdü. Bu zaman salona əsl kişi səsi yayıldı:

- Ləbixan, qızım, bu aylar, illər müddətində çox əzablara qatlaşıb, çalışıb qarşına qoyduğun məqsədə nail olduğun bu günkü gün səni mən əvvəla bir elmi rəhbər kimi, bir ata kimi qəlbədən təbrik edirəm. Mən sənə layiqli bir oğul kimi, qeyrətli bir qız kimi hər zaman inanıram, sənənlə fəxr edirəm. Fəxr edirəm ki, Azərbaycan adlı bir məmləkətin, ölkənin sənini kimi qızı var. Allahdan sənə cənsağlığı arzu edirəm. Sən xoşbəxt qızsan ki, Allah-təala sənə hər şey verir. Yüksək biliq, bacarıq, qeyrət, iradə... hər şey... hər şey verir. Arzu edirəm ki, bütün ömrün boyu cənsağlığı - dünyada ən gözəl, ən əziz nemət olan cənsağlığı sənənin nəsibin olsun. Və zirvələrdə yerin olsun.

Elmi rəhbərinin bu çıxışı Ləbixanı daha da ruhlandırır. O, amirənə addımlarla irəli yeridi. Elmi rəhbərinin əlindən tutdu. Əyilib əllərindən öpdü. Kövrəldi. Bulud kimi doldu. Bu duyğulu qızın çəhrayı yanaqlarından göz yaşları damcılandı. Bu insani duyğular idi. Bu ehti-

ram, minnətdarlıq duyğuları idi. Bu duyğular yalnız Ləbixan kimi dözümlü, qeyrətli, prinsipial, qürurlu qızlarda ola bilər.

Dostları, yoldaşları əllərində gül-çiçək dəstələri irəli yeriyib Ləbixanı təbrik etdilər. Bu anda onun dostu şagird yoldaşı olan İlham və onunla birlikdə gəlmiş qardaşı - qarayanz oğlan Ləbixanı təbrikə gəlmişdilər. Ləbixan bir neçə addım ataraq özünün şagird yoldaşı olan, dostu İlhamı yaxınlaşdı. İlham üzündə şirin bir təbəssüm, gözələndə sevinc parıltısı var ikən əvvəlcə qardaşına irəli keçməyinə yol verdi. Bu, illərlə Ləbixanın qəlbində həmişə isti yuva qurmuş, həm də qızın duyğulu könlünə buz yağışı yağmış, qar ələmiş həmin o qarayanz oğlan idi.

Bu həmin qarayanz oğlan idi ki, illər əvvəl Ləbixanla toqquşmuş, və onun qəlbine yol tapıb üstünə sifariş göndərmişdi, qızdan sərt cavab almışdı. Və üç ildən sonra bir sanatoriya şəhərində Ləbixanı görmüş, tanımış və qəlbindəki incikliyi bürüzə vermişdi. Ləbixana gözünün ucu ilə belə baxmamışdı. Həmin bu oğlan yetkin bir kişi xeylağı siması görkəmi almış, eyni zamanda elmlər doktoru adını qazanmaqla elmin zirvəsinə yüksəlmişdi.

Bu gün Ləbixan da bu adı - elmlər doktoru adını qazanıb, bu zirvəyə nail olmuşdu. Bu qarayanz, qürurlu oğlan Ləbixanın bu xoşbəxt, sevincli günündə onu təbrikə gəlmişdi. O, şux yerisi ilə Ləbixana yaxınlaşdı. Cəsarətlə sağ əlini uzadıb Ləbixanın gözələrinə parıltısını, yanağındakı sevinc dolu göz yaşlarını seyr edərək əllərini sıxdı. Ləbixan iki əli ilə bu oğlanın "bağışla" deyə baxışlarını altından onun əlini sıxdı. Oğlan sol əlində tutduğu iri gül dəstəsini qıza təqdim etdi.

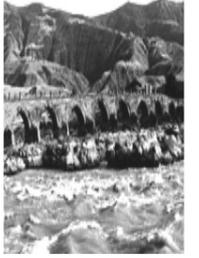
Qız gül dəstəsini aldı və oğlana təşəkkür etdi. Bu anda Ləbixanın dostu İlham sevinə-sevinə ona baxırdı və bu tən-tənənin baş verdiyi anın fərəhini yaşayırdı. Bu hal Ləbixanın bu gün ikinci qələbəsi idi. İllərcə qəlbindəki inciklik və bu incikliyi ona bəxş edən həmin qarayanz oğlan indii onun qarşısında idi. Həmin bu qarayanz oğlanın uzun illərdən bəri səmimiyyəti ilə, qüruru ilə, heç vaxt itirib-axtarmadığı Ləbixanın qarşısında əlində iri bir dəstə gül gözələrinə sevinc, üzündə "bağışla" ifadəsi qarşısında dayanması bu əzəmətli qızın qalibyyəti idi. Qazandığı uca zirvə idi. Bu mənzərəni sevinclə seyr edən İlham özünün qız dostu olan bu qürurlu, dəyanətli, dözümlü qızı təbrikə gəldiyinə görə bu günə, bu saata üreyində şükranlıq hissi keçirirdi.

*İbrahimqızı Leyla,
müəllim
08.08.2016*

XUDAFƏRİN

“Xudafərin harayından qalan mən!..”

SON SƏHİFƏ

№ 09 - 10 (6771-6772) 23 avqust 2016-cı il

Respublikamızın elmi-pedaqoji ictimaiyyətinə ağır itki üz vermişdir. İqtisad elmləri doktoru, professor Telman Əlihüseyn oğlu Hüseynov 4 avqust 2016-cı ildə vəfat etmişdir.

O, 1934-cü ilin 28 dekabrında Cəbrayıl rayonunun Quyçaq kəndində anadan olmuş, 1951-ci ildə həmin rayonda orta məktəbi bitirmişdir.

Telman Hüseynov əvvəlcə "Neft və qaz texnologiyası" ixtisası üzrə Bakı Neft Texnologiyası Texnikumunu bitirmiş, 1955-ci ildə isə K.Marks adına Azərbaycan Xalq Təsərrüfatı İnstitutuna daxil olmuş, 1959-cu ildə S.M.Kirov adına Azərbaycan Dövlət Universitetinin "Sənayenin iqtisadiyyatı" fakültəsini fərqlənmə diplomu ilə bitirmişdir. O, institutda təhsil aldığı illərdə elmi-tədqiqat işinə meyl göstərmiş, üçüncü kursda oxuyarkən "Azərbaycan sənayesinin inkişafı" mövzusunda institutun professor-müəllim heyəti qarşısında elmi məruzə etmişdir. Elmi axtarışlar sahəsində müvəffəqiyyətlərinə görə o, 1958-ci ildə institut tələbə elmi cəmiyyətinin sədri seçilmişdir.

Telman Hüseynov institutu bitirdikdən sonra əvvəlcə "Bakı fəhləsi" zavodunda normalaşdırıcı, 1960-cı ildən 1962-ci ilə qədər keçmiş Sovetlər İttifaqında böyük nüfuzlu malik olan Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Neft-Maşınqayırma İnstitutunun Texniki-iqtisadi tədqiqat şöbəsində baş iqtisadçı vəzifəsində işləmişdir.

Bu dövrdə respublikanın sənayesində keyfiyyət dəyişikliklərinə böyük ehtiyac var idi. SSRİ kimi nəhəng bir ölkənin iqtisadiyyatında xüsusi rol oynayan Azərbaycan neft-maşınqayırma sənayesinin iqtisadi problemlərinin təd-

İşıqlı xatirəsi əbədi yaşayacaqdır

qiqi çox aktual bir məsələ kimi qarşıda dururdu. O vaxt gənc mütəxəssis Telman Hüseynov Azərbaycanın böyük zadəgan nəsindən olan Bağır Ələkbər oğlu Dadaşovun rəhbərliyi altında (görməli iqtisadçı alim Həsən Dadaşovun kiçik qardaşı) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Neft-Maşınqayırma İnstitutunda sahənin iqtisadi məsələlərinə dair tədqiqat aparırdı.

Bu dövrdə Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının İqtisadiyyat İnstitutunun aspiranturasına daxil olur. Həmin vaxt EA-nın İqtisadiyyat İnstitutunda çox maraqlı elmi işlər aparılırdı. Yüksək ziyalılığı, böyük həyat təcrübəsi ilə fərqlənən Hüseyn Hüseynov, Əhməd Mahmudov, Mədət Allahverdiyev gənclərə xüsusi qayğı göstərirdilər. Telman Hüseynov 1967-ci ildə "Neft-maşınqayırma sənayesinin əsas fondları və onlardan istifadənin yaxşılaşdırılması yolları" mövzusunda namizədlik dissertasiyasını müvəffəqiyyətlə müdafiə edir.

Namizədlik dissertasiyasını müvəffəqiyyətlə müdafiə edən Telman Hüseynov bir müddət həmin institutda kiçik elmi işçi vəzifəsində çalışır.

1967-ci ildə D.Bünyadzadə adma Azərbaycan Xalq Təsərrüfatı İnstitutunda baş müəllim vəzifəsində işə başlayan T.Hüseynov 1968-ci ildə Azərbaycanda ilk dəfə həmin institutda yaradılmış "Maddi-texniki təchizatın iqtisadiyyatı" kafedrasına müdir vəzifəsinə seçilmiş və bu kafedrada 23 il fəaliyyət göstərmişdir. Onun kafedra müdiri olduğu dövrdə kafedranın əməkdaşlarından 3 elmlər doktoru, 15-ə qədər elmlər namizədi və təchizat üzrə yüksək ixtisaslı yüzlərlə iqtisadçı mütəxəssis hazırlanmışdır.

Telman Hüseynov sənayenin iqtisadiyyatı sahəsində ən yüksək professionallığı ilə fərqlənən iqtisadçı alimlərdəndir. Maşınqayırmanın respublika sənayesinin strukturunun təkmilləşdirilməsində, sosial-iqtisadi dirçəlişində rolunu çox düzgün və obyektiv qiymətləndirən T.Ə.Hüseynov bu sahənin səmərəlilik problemlərini sistemli və kompleks şəkildə tədqiq edən

ilk iqtisadçı alimlərdəndir.

Telman Hüseynovun doktorluq dissertasiyasında respublikanın maşınqayırma sənayesinin inkişaf imkanları, bu sahəyə kapital qoyuluşu, onun səmərəliliyi məsələləri araşdırılır. Əsas fondlardan istifadənin iqtisadi inkişafa təsiri, sənayedə səmərəlilik probleminin metodoloji əsasları, göstəricilər sistemi, iqtisadi səmərəliliyin yüksəldilməsi məsələlərinə xüsusi diqqət yetirilir. Telman Hüseynovun doktorluq dissertasiyası SSRİ-nin görkəmli iqtisadçı alimləri tərəfindən yüksək qiymətləndirildi. SSRİ Ali Attestasiya Komissiyası tərəfindən ona iqtisad elmləri doktoru alimlik dərəcəsi, bir müddətdən sonra isə professor elmi adı verildi. Onun zəngin iqtisadi, statistik materiallara, sitsemli təhlilə əsaslanaraq istehsal potensialından effektiv istifadə olunması istiqamətlərini özündə əks etdirən monoqrafiyası elmi ictimaiyyət və mütəxəssislər tərəfindən yüksək qiymətləndirilir. Telman Hüseynov respublika sənayesinin konkret materialları, iqtisadi prosesləri sanballı təhlil edərək sübut edirdi ki, istehsalın səmərəliliyini artırmaq üçün təsərrüfat mexanizmi təkmilləşdirilməli, iqtisadi mexanizmlərdən, həvəsləndirmə metodlarından geniş istifadə olunmalı, sənaye yeni prinsiplər əsasında idarə olunmalıdır.

Professor Telman Hüseynovun yaradıcılıq fəaliyyətinin 40 ili ali məktəbdə müəllimliklə bağlıdır. Onun ali iqtisad məktəbində təhsil sisteminin təkmilləşməsində bir məqamı xüsusi qeyd etmək gərəkdir. 1986-cı ildə qara qüvvələrin bilavasitə köməyi ilə D.Bünyadzadə adına Azərbaycan Xalq Təsərrüfatı İnstitutu N.Voznesenski adına Leningrad Maliyyə-İqtisad İnstitutunun filialına çevrildi. Bu, həqiqətən, nəinki iqtisadçılar, bütünlükdə respublikamız üçün çox ağır bir hadisə idi. Telman Hüseynov bir müddət bu filialın direktorunun tədris işləri üzrə müavini təyin edilir. Elmin, təhsilin təəssübkeşləri, ziyalılarımız, hamı çalışırdı ki, respublikamızın mənafehləri baxımından Xalq Təsərrüfatı İnstitutu yenidən bərpa olunsun.

1991-ci ilin aprel ayından filialın sağlam kollektivinin gərgin əməyi sayəsində institutun statusu geri qaytarıldı. Bu işdə, tədris işləri üzrə direktor müavini kimi, professor Telman Hüseynovun zəhmətini də qiymətləndirmək olmaz. Leningradın Bakı filialının Azərbaycan Dövlət İqtisad İnstitutuna çevrilməsindən sonra professor Telman müəllim əvvəlcə tədris işləri üzrə prorektor, bir qədər sonra isə birinci prorektor vəzifəsinə təyin edilmişdir. Professor T.Hüseynov institutda tədris prosesinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, tədris-metodiki təminatın təkmilləşdirilməsi, iqtisadçı kadrların hazırlığının yaxşılaşdırılması ilə bağlı tədbirlərin hazırlığı və həyata keçirilməsində fəal iştirak etmişdir.

Sabiq SSRİ-nin bir çox şəhərlərində - Moskva, Leningrad, Kiyev, Tbilisi, Alma-Ata və s.-də keçirilən elmi simpozium və konfranslarda Azərbaycan iqtisad elmini layiqincə təmsil etmiş professor Telman Hüseynov 1976-1978-ci illərdə nəşr olunmuş ilk "Azərbaycan Ensiklopediyası"nda sənaye iqtisadiyyatı ilə bağlı materialların hazırlanmasında da fəal iştirak etmişdir. Alim-pedaqoq uzun illər Azərbaycan Dövlət Maddi-Texniki Təchizat Komitəsinin kollegiyasının, Azərbaycan EA-nın İqtisadiyyat İnstitutunun, Azərbaycan Dövlət İqtisad İnstitutunun, Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Kənd Təsərrüfatının İqtisadiyyatı İnstitutunun namizədlik və doktor-

luq dissertasiyalarının müdafiəsi üzrə daimi və birdəfəlik elmi şuralarının üzvü, Azərbaycan Dövlət İqtisad İnstitutunun Tədris-Metodiki Şurasının sədri olmuşdur.

Respublika iqtisadçıları Azərbaycan Dövlət İqtisad İnstitutunda "Sənayenin iqtisadiyyatı" kafedrasına rəhbərlik edən professor Telman müəllim sənaye iqtisadiyyatının incəliklərinə bələd olan, onu yüksək professionallıqla tədqiq edən alim-pedaqoq kimi tanınırdı.

"Sənaye iqtisadiyyatı" fənninin tədrisinin yaxşılaşması, müvafiq dərslər və dərslər vəsaitlərinin hazırlanması məsələsinə xüsusi qayğı və məsuliyyətlə yanaşan, 140 elmi məqalənin, o cümlədən 5 monoqrafiyanın, 1 dərslər və çoxsaylı dərslər vəsaitlərinin, broşurların müəllifi olan professor T.Ə.Hüseynov iqtisad elmi və təhsil sahəsində xidmətlərinə görə 1991-ci ildə "Azərbaycan Respublikasının Əməkdar iqtisadçısı", 2006-cı ildə "Əməkdar müəllim", 2015-ci ildə "Əməkdar elm xadimi" fəxri adlarına layiq görülmüşdür. Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 26 sentyabr 2011-ci il tarixli Sərəncamı ilə təhsilin inkişafındakı xidmətlərinə görə "Şöhrət" ordeni ilə təltif olunmuşdur.

Görməli alim, pedaqoq, nəci b insan Telman Əlihüseyn oğlu Hüseynovun işıqlı əməlləri qadri bilmən xalqımızın xatirəsində əbədi yaşayacaqdır.

Cəbrayıl rayon İcra Hakimiyyəti, YAP rayon təşkilatı və "Xudafərin" qəzeti

Cəbrayıl RİH, YAP rayon təşkilatı və "Xudafərin" qəzeti kollektivi görkəmli elm xadimi professor

Hüseynov Telman Əlihüseyn oğlunun

vəfatı ilə əlaqədar əzizlərinə dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Allah rəhmət eləsin!

Cəbrayıl RİH, YAP rayon təşkilatı və "Xudafərin" qəzeti

Şirinova Nabat İsmayıl qızı
Hüseynov Əvəz Qiyas oğlu
Allahverdiyeva Güllər İman qızı
İbrahimov Məhəmməd İsa oğlu
Bayramov Əli İsmixan oğlu
Səfiyev Abbas Seyfəddin oğlu
Həsənov Həsən Rəşid oğlu
Ağayev İsa Eyyub oğlu
Həsənova Tamara Əli qızı
Şirinova Mina Əziz qızı
Həsənova Mina Xanlar qızı
Əmiraslanova Səlibi Mahmud qızı
Əhmədov Rəşid Əli oğlu
Qurbanova Qəmzə Mehdi qızı
Əhmədov Əliqə Məhəbbəddin oğlu
Məmmədova Şəhla Teyyub qızı

Şirinova Nərmində İsmayıl qızı
Quliyeva Xatun Nəzir qızı
Hüseynova Gülgəz Bayramal qızı
Kazımova Güllü Cavad qızı
Şükürəliyeva Səkinə Sədi qızı
Səmədova Hicran Mustafa qızı
Məmmədov Əmir İbrahim oğlu
Təhməzov Nazim Mustafa oğlu
Kalbalyev Sirac Dünyamal oğlu
Şükürəliyeva Muzeyqə Məhiyoddin
Əhmədov Rafiq Turab oğlu
Həsənova Şərqiyə Səlim qızının
vəfatlarından kədərli vəziyyətlərini bildirir və ailə üzvlərinə dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Allah rəhmət eləsin!

ELAN

Cəbrayıl Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının 23 avqust 2016-cı il tarixli Sərəncamına əsasən 26 sentyabr 2016-cı il tarixdə keçiriləcək Ümumxalq səsverməsi (referendum) ilə əlaqədar təşviqat dövründə seçicilərlə görüşlər, yığıncaqlar və digər kütləvi tədbirlər keçirilməsi üçün bilavasitə rayonu xidmət ərazisi olan Biləsuvar rayonu ərazisindəki 11 saylı qəsəbənin klubu qapalı, klubun heyəti isə açıq yer kimi ayrılmışdır.

Respublikanın digər şəhər və rayonlarında məskunlaşmış Cəbrayıl rayonundan olan seçicilərlə təşviqat məqsədi ilə görüşlər keçirilməsi isə həmin şəhər və rayonlarda bu məqsəd üçün ayrılmış qapalı və açıq yerlərdə nəzərdə tutulmuşdur.

Baş redaktor:
Şakir Əlif oğlu
ALBALIYEV

Qəzet Ədliyyə Nazirliyində qeydə alınmış.

H/h:55233080000

kod: 200888

VÖEN: 9900003611

M/h: 013010001031

Kapitalbankın Cəbrayıl filialı

VÖEN: 8200035441

Ünvan: AZ 1037, Bakı şəh.,

Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə

"Azərbaycan" nəşriyyatı.

Telefon: (051) 441-15-82

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Materiallardakı faktların doğruluğuna müəlliflər cavabdehdir.

Əlyazmalar geri qaytarılmır.

Qəzet "Açıq Səma" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib və "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib.
albalievshakir@rambler.ru
Sifariş №: 2294
Tiraj: 1000